

Box 45184, 104 30 Stockholm
Telefon 010-788 50 00 • registrator@ivo.se
www.ivo.se • Org.nr 202100-6537

Regionala avdelningen Öst
Maria Gustavsson

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar över Finansdepartementets promemoria ”Utlämnande av uppgifter ur registret över verkliga huvudmän”

Ert dnr Fi2025/00707.

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) lämnar följande synpunkter.

6.2 Elektronisk tillgång till registret

6.2.2 Behovet av bestämmelser som rör tillgången till registret

IVO ser positivt på promemorians förslag att det ska fastställas i förordningen (2017:667) om registrering av verkliga huvudmän (3 kap. 7 h §) att IVO är en av de myndigheter som ska anses ha ett berättigat intresse av att få ta del av uppgifter ur registret och att myndigheten därmed enligt lagen (2017:631) om registrering av verkliga huvudmän (3 kap. 9 e §) ska ha rätt att få dessa uppgifter elektroniskt.

IVO vill understryka vikten av att myndigheten fortsatt får tillgång till erforderliga uppgifter ur registret över verklig huvudman och att detta kan ske på ett smidigt sätt så att myndigheten effektivt kan fullgöra sina uppdrag.

Inom IVO:s tillståndsprövning och tillsyn granskar myndigheten om tillståndssökande respektive tillståndsinnehavare är lämpliga att bedriva tillståndspliktiga vård- och omsorgsverksamheter. En del i detta utgörs av en så kallad ägar- och ledningsprövning. Under utredningen inhämtar IVO uppgifter från olika myndigheter, däribland Bolagsverket, gällande ett bolags verkliga huvudman. Dessa uppgifter är av väsentlig betydelse särskilt för att kunna utreda om bolag faktiskt bedrivs av namngivna personer eller om det kan vara fråga om att dessa utgör ett bulvanförhållande eller är målvakter i syfte att dölja den verkliga aktören. Uppgifterna är viktiga för att hindra oseriösa och kriminella aktörer att bedriva tillståndspliktig verksamhet, att hindra att dessa aktörer får tillgång till välfärdsmedel samt att hindra att organiserad brottslighet breder ut sig inom vård- och omsorgsverksamheter. IVO har även nyligen fått i utökat uppdrag att myndigheten inom sitt verksamhetsområde ska förebygga och motverka brottslighet (2 a § förordningen [2013:176] med instruktion för IVO).

6.3 Förfaranderegler som gäller berättigat intresse

IVO bedömer att det framstår som oklart huruvida de mottagare som genom författning bedöms ha ett berättigat intresse av att få tillgång till uppgifterna i registret över verklig huvudman ska omfattas av förfaranderegler eller inte. Detta behöver klargöras. Om så är fallet behövs ett förtydligande av hur förfarandet med att fastställa det berättigade intresset ska gå till i förhållande till dessa aktörer, särskilt vad gäller namngivna myndigheter.

Om IVO skulle omfattas av de föreslagna förfaranderegler som beskrivs i promemorian ser IVO en farhåga att bestämmelserna kommer medföra en betydande negativ påverkan och begränsa myndighetens verksamhet. Detta skulle medföra att handläggningstiderna skulle förlängas avsevärt. Såvitt IVO kan förstå skulle kravet på styrkande av berättigat intresse också innebära att enskilda inspektörer och utredare hos myndigheten måste identifiera sig personligen för att kunna utföra sitt arbete. Enligt IVO:s mening skulle blottläggande av vem som efterfrågat uppgifter i visst ärende kunna innebära risk för hot och våld mot de anställda mot bakgrund av att IVO utreder en del ärenden som har koppling till kriminell verksamhet.

Utifrån myndighetens komplexa uppdrag behöver IVO effektiva arbetssätt vilket även innefattar en snabb och obegränsad tillgång till uppgifterna i registret över verklig huvudman. IVO behöver få tillgång till uppgifterna genom annat elektroniskt utlämnande än direktåtkomst som kan vara direkt överföring från ett datorsystem till ett annat.

IVO har ett pågående digitaliseringsarbete där myndigheten samverkar med Bolagsverket. Genom denna samverkan får IVO tillgång till den sammansatta bastjänsten för grunddata om organisationer (SSBTGO). Inom ramen för denna tjänst finns det även möjlighet att erhålla uppgifter från registret om verklig huvudman. IVO bedömer att det vore önskvärt att myndigheten får åtkomst till uppgifter från registret genom en sådan överföring vilket skulle innebära en snabb, effektiv och säker väg att få tillgång till uppgifterna.

Beslut i detta ärende har fattats av ställföreträdande generaldirektören Tommy Hansen. I den slutliga handläggningen har avdelningschefen Marie Åberg, enhetschefen Helene Klackenborg-Ingrao och chefsjuristen Karin Lewin deltagit. Maria Gustavsson har varit föredragande.

Beslutet har godkänts elektroniskt den 2025-06-11.